

Park Vijversburg

Tytsjerk (FR)

WAAROM VERDIENT JOUW TUIN DE TITEL 'DE MEEST BIJZONDERE TUIN VAN NEDERLAND'?

Park Vijversburg is één van de verborgen parels van Fryslân en ligt vlakbij Leeuwarden. Toch waan je je ver van de stad in het park van 30 hectare vol kunst, cultuur en avontuur. Het historische park is grotendeels aangelegd rond 1850 door familie Ypeij. In 1844 bouwt deze familie Villa Vijversburg langs de “Zwarte Weg”, de weg die door stadhouder George Schenck van Toutenburg in 1528 is aangelegd. Het park wordt vervolgens als een deken rondom de Villa aangelegd, waarbij de Villa goed zichtbaar blijft vanaf deze Zwarte weg en het hart vormt van het park.

Bij de aanleg van het park worden gerenommeerde landschapsarchitecten uitgenodigd waaronder L.P. Roodbaard, G. Vlaskamp en L.A. Springer. Een prachtig park wordt in meerdere fases aangelegd in de Engelse landschapstijl, met verschillende bruggen zoals een drie-armige brug, wegdraaiende vijverpartijen, heuvels, een kassencomplex, een belvédère en drie follies. Bijzonder is dat de aanleg van de eerste fase van de Engelse landschapstuin plaatsvond binnen een veel ouder tuinontwerp, namelijk tussen de restanten van een Franse tuin bestaande uit een carré. Dit carré is heden ten dage nog steeds in het park zichtbaar en wordt gevormd door Lindenlanen.

In 2017 wordt aan deze stapeling van tuinstijlen een extra laag toegevoegd in de vorm van een glazen Paviljoen. Een gebouw dat langs het lijnenspel van de Engelse en Franse landschapstuin glooit. Het gebouw is volledig transparant waarmee de ervaring van het park versterkt wordt. De Franse en Engelse tuin vormen met het unieke glazen Paviljoen een soort van “drielandenpunt” van architectuur.

In 2016 zijn er drie nieuwe parkdelen met hedendaagse vormgeving toegevoegd: “Dwaalster” door Lola Landscape architects, Frijlân met een uniek waterlabyrint en heuvels met beplanting van Piet Oudolf en een ontdekkingstuin ontworpen door de kunstenaar Tobias Rehberger. Drie parkdelen om in te dwalen.

AUTHENTICITEIT

Het onderhoud van het park is gericht op het behoud van de historische tuinaanleg. Zo is een historische zichtlijn van de Villa naar de Oldehove in Leeuwarden in het park nog steeds zichtbaar. Bij de aanleg van de nieuwe parkdelen was het een eis om deze zichtlijn in het ontwerp te verwerken. Daarnaast kan het publiek genieten van de drie follies; de geheimzinnige kluizenaarshut met misschien wel een echte kluizenaar erin, de spannende grot met het romantische prieeltje en de Blauwe Koepel met een prachtig uitzicht.

Het park is grotendeels rond 1850 aangelegd, maar er zijn ook nog elementen van begin 1700 in het park aanwezig. De oudste boom? Dat is een grote scheve eik van meer dan 300 jaar oud.

De belvédère is vanuit veiligheidsoverwegingen afgebroken. In de nieuwe parkdelen is daarvoor een kunstzinnige boomhut teruggekomen. Van het kassencomplex is alleen de Oranjerie nog aanwezig met daarin een prachtige cactusverzameling.

DUURZAAMHEID

In 2016/2017 is het park verdubbeld in omvang. Tegemoetkomend aan de wensen van het publiek om zo meer bezoekers te trekken en daarmee meer inkomsten te genereren waardoor Stichting op Toutenburg, eigenaar van het landgoed, het park in stand kan houden.

Eén van de nieuwe parkdelen, Frijlân, is speciaal voor kinderen ontwikkeld. Uit onderzoeken blijkt dat positieve jeugdervaringen in de natuur belangrijk zijn voor de keuzes van mensen om de natuur te beschermen. En in 2022 heeft de Stichting een tentoonstelling over het belang van insecten georganiseerd.

Het onderhoud wordt grotendeels met elektrisch gereedschap gedaan en chemische bestrijdingsmiddelen worden niet gebruikt. Om de biodiversiteit te versterken wordt 4 hectare grasland extensief gemaaid om de bodem te versralen voor meer bloemen. Een prachtige habitat voor de bijenvolken die in het park verblijven. Gesnoeide takken worden zoveel mogelijk op houtrillen geplaatst en overig snoeiafval wordt door een plaatselijke boer verwerkt tot Bokashi.

SOCIALE COMPONENT

In 1892 is Stichting op Toutenburg opgericht als stichting van weldadigheid en van oudsher heeft de Stichting een grote maatschappelijke betrokkenheid. Het park wordt in de volksmond het Bos van Ypeij genoemd, of ook wel 's Bosk.

Het park is elke dag geopend en er worden veel activiteiten georganiseerd. Tijdens Hemelvaartsdag wordt al meer dan veertig jaar de openluchtdienst georganiseerd en is het park gratis toegankelijk. Daarnaast vindt het zogenaamde SamSam festival in mei weer plaats, een festival voor de integratie van mensen met een (verstandelijke) beperking. En sinds kort is er op vrijdagmiddag een wandelgroep waar men zonder verplichtingen aan kan deelnemen. Gewoon gezellig samen een blokje om. Er werken zo'n vijftig vrijwilligers in het park en er is een werklocatie van 's Heerenloo met cliënten met niet aangeboren hersenletsel. Zij helpen o.a. bij het verzorgen van de Friese kippen, behorend tot levend erfgoed, in de rijksmonumentale voliëre.

WAT ZOU JIJ DOEN MET HET PRIJZENGELD VAN €10.000?

Stichting op Toutenburg is de eigenaar van het landgoed en is financieel zelfstandig. Dit jaar staat de restauratie van het oudste gebouwtje op de planning. Dit is de historische theekepel. In een testament van 1720 wordt al over dit gebouwtje geschreven als zijnde de "belle videre", een zomerhuis om van het uitzicht te genieten.

De theekepel is een heerlijke plek waar het publiek even kan genieten van de tijd van weleer. Er is ruimte om te tekenen, te handwerken en te lezen. De openstelling van het gebouwtje wordt erg gewaardeerd.

Het gebouwtje heeft een grote schilderbeurt en een nieuw rieten dak. Totale kosten zijn begroot op ruim € 60.000,- en een financiële tegemoetkoming daarbij, is zeer welkom.